

Høvuðsvinnan og stuðul

TAÐ var ein rættiliga bersøgin og nærum illur vinnulívsmáður, sum gjørdi viðmerkingar til skerjingina í studninginum til fiskivinnuna í útvarpinum týskvældið. Hann helt tað vera burturvið at skerja studningin so nógv sum skotið er upp — við nærum 30% uppá ein gang. Er nakkað høpi í, eigur stuðulin at verða lækkaður yvir eitt 10–12 ára skeið og ikki sum nú í einum eftir bert einum ella heilt fáum árum. Osmundur Justinussen, sum bæði er reiðari og fakfelagsformaður, vísti á vandan fyrri enn fleiri falittum bæði á sjógvi og á landi, um álvara verður gjørt av at lækka studningin so nógv eftir bert einum ári.

HANN er ikki einsamallur um hesa áskoðan. Føroya Fiskimannafelag hevur aftur og aftur ávarað myndugleikarnar, at skerja teir studningin, soleiðis sum lagt verður upp til, so hóttir hetta tilverugrundarlagið hjá fiskimonnum. Undir viðgerðini av ólavskurðu lógmanns vóru eisini fleiri tingmenn, sum vístu á vandan at fremja ov kollveltandi skerjingar. Vit prenta í dag brot úr røðuni, sum sandoyartingmaður javnaðarfloksins helt á tingi herfyri, har hann nemur við sama mál og sigur, at tað er høpsileyst at minka stuðulin í størlopum.

FLEST øll eru samd um, at vinnan eigur at hvíla í sær sjálvari, men spurningurin er so bara, nær hon er før fyrri tí — og hvussu tú bráðliga fær eina vinnu — ja, enná høvuðsvinnu í landinum — at laga seg til slíkar kollveltandi broytingar! Hendir nú tað, at fiskaprisirnir fara at lækka munandi, so er greitt, at mong skip fara av knóranum, og harav eisini mong av okkara bestu og nýggjastu skipum. Tey klára ikki eitt prísfall eisini oman á ein bráðligan niðurskurð í studninginum. Við øðrum orðum er tað ikki so einfalt her og nú at skerja stuðulin uttan at taka hædd fyrri prísongdini annars.

UMRØDDI reiðari vísti annars í útvarpinum á, at vit bert hava eina høvuðsvinnu í landinum, og skal hon hava nakran møguleika at halda uppi tí høga lívfóti, vit hava her á landi, so má hon fáa stuðul frá tí almenna á ein ella annan hátt. Livikostnaðurin í landinum er vorðin so høgur, at fiskivinnan megnar ikki at fylgja við uttan stuðul. Hann helt tað vera ábyrgdarleyst av politikarunum at skerja stuðulin til høvuðsvinnuna so nógv.

EIN kann vera samdur ella ósamdur við umrødda reiðara. Tað skerst tó ikki burt, at føroyski búskapurin er sera viðbrekin, nú vit bert hava eina vinnu at líta á. Skipanir, sum hava verið í gildi í longri tíð, og sum hava

verið við til at halda fiskivinnuni gangandi, kunnu ikki takast av eftir einum degi, soleiðis at høvuðsvinnan rætt og slætt verður slept upp á fjall. Langtíðartilrættalegging er neyðug og mugu vit fremja neyðugar broytingar stig fyrri stig. Tað kann í hvussu so er ikki vera rætt, at tann nútímans fiskifloti, sum vit hava brúkt so nógv orku, pening og royndir til at byggja upp, nú bráðliga skal gleppa okkum av hondum, soleiðis at vit sita eftir við teimum mest ótíðarhóskandi og vánaligu skipunum.

ORDIÐ skynsemi verður brúkt í so mongum lutum. Eitt nú at vit mugu røkja okkara grunnar við skynsemi. Hetta kann ikki sigast ov oftani. Men vit mugu eisini viðfara okkara høvuðsvinnu, fiskivinnuna, við skynsemi, soleiðis at henni verður lív lagað. Hon er jú okkara alra lívsgrundarlag. Nú hava so okkara politikarar, vinnulívsfólk o.ø. høvi at kunna seg við innihaldið í figgjarlóguruppsettinum og gera sær sínar tankar um broytingarnar í stuðulinum til fiskivinnuna.

UM stutta tíð verður orðaskifti á tingi um hetta týðningarmikla skjal. Áhugavert verður tað at hoyra, hvat tingmenn og landsstýrismenn hava at siga til eitt nú skerjingina í fiskivinnustudninginum. Men enn meira áhugavert er at hoyra, hvat vinnulívsfólk, fiskimenn og onnur hava at

siga til uppskotið. Tí er tað gott, tá útvarpið fær ein framstandandi vinnulívsmann at úttala seg um hetta álvarsmálið. Vónandi fara eisini onnur fólk at koma við sínum sjónarmiðum í fjølmiðlunum, soleiðis at figgjarlógardebattin á tingi kann gerast breiðari og betri.

ER tað nakað sum okkum tørvar her á landi, so er tað eitt sakligt og breitt orðaskifti um samfelagsmál. Alt ov oftani kemur eitt tílíkt orðaskifti aftan á at avgerðir eru tiknar og ólukkurnar hendar. Og tá er tað næstan umsonst, tí tað verður tað bara til briksl, um hvør nú hevur havt ábyrgdina av hesum og hasum. Skerjingin í fiskivinnustudninginum er so bert eitt mál, hóast tað er eitt tað størsta álvarsmálið. Onnur mál, sum so sanniliga eisini hava tørv á at verða viðgjørd alment, eru hinar greinarnar á figgjarlógini. Hvat er politikkur, hvat eru rossahandlar og neyðsemjur og hvat tænar í veruleikanum samfelagnum best. Hetta er tað vit skulu kjakast um — í fjølmiðlunum, á tingi og aðrastaðni við.

sosigatey

Dimmalætting

DAGBLAÐIÐ

KRUSUR

14. SEPTEMBER

FRIÐ FÖROYAR

NORÐLÝST

Dimman og figgjarlógin

Dimmalætting skrivur um figgjarlóguruppskotið í oddagrein týsdagin. Blaðið heldur ikki, at figgjar-málaráðharrin hevur brúkt sitt skil, tá talan er um sparringar og skerjingar. Blaðið skrivur:

«De sidste to år har man gennemført en masse besparelser, hvilket i mange tilfælde har været på sin plads, og som ifølge det nye finansfor-slag fortsætter. Besparelserne kostede den forrige politiske koalition livet, og endte med et lagtingsvalg i slutningen av 1990. Den nye politiske koalition kom på benene efter en række lovord om guld og grønne skove med »arbejde til alle hænder«, hvilket viste sig at give bingø.

Men nu sidder de midt i suppedasen. Istedet for at holde ud og vise samarbejde, da det gjaldt således, at et lagtingsvalg i utide kunne være undgået, insisterede både socialdemokratiet og »folkefløkken« for alt i verden på at komme ud i Tingenes igen, for nu skulle de to i fælleskab og fuld forståelse nok redde øerne fra fallittens rand.

Men ak og vé!! Forslaget til den kommende finanslov har vist, at man med hensyn til besparelser og nedskæringer ikke har brugt sin fornuft. Foruden at skære betydeligt ned på visse poster, har man slagtet andre, sådan at de slet og ret ikke figurerer på finansloven mere!!

En uhyggelig tendens viser, at man skubber øerne ned i afgrunden

istedet for at bruge fornuften til at redde stumperne.

Det er måske også lidt for meget af det gode at kræve fornuftige løsninger på problemerne, når man umiddelbart ikke kender begrebet »sund fornuft« i den øverste tops ledelse og ignorerer alle de gode råd, der er blevet givet.

Man er vel noget ved musikken! Det er sandelig ikke alle og enhver beskåret på en ministertaburet sådan lige med et smæk, for antallet er ikke så stort. Men alle kan få den — eller risikerer at få den. Tør du tage ordet i en fodboldklub, kan du risikere at blive lagmand eller også finansminister. Der kræves ikke så mange forudsætninger for en sådan post! Det er værre når det gælder det praktiske — eller opvasken

derhjemme!!

Alle færingar ved, at vi har dårlige tider her på øerne, og aller er indstillet på at spare, men der er mange måder, dette kan gøres på. Derfor har man fra koalitionsregeringens side vasket sine hænder ved at lade de enkelte institutioner et fastsat pengebeløb, som de så indbyrdes må prøve at få til at række så langt som muligt. Samtidig slækkes der på den service, som et demokratisk samfund har krav på.

Især går det rigtig skidt indenfor sundhedsvæsenet. Og det må siges at være en sørgelig historie!!

Baltisku londini

Tær kollveltandi broytingarnar í Sovjetsamveldinum í seinastuni hava ført til, at leiðslan í Kremli nú hevur góðtikið, at tey trý baltisku londini fáa fult sjálvstýri. Hver hevði bara torað at gitta um hetta fyrri fáum vikum síðani. Tað seinasta nýggja er tað, at USA hevur avgjørt at viðurkenna baltisku londini sum sjálvstøðugar tjóðir og ætlar at stovna sendistovur har. Eisini verður tosað um at londini skulu fáa limaskap í ST. Hetta er at fegnast um, tí hesi londini vóru lögð undir Sovjet við eina avtalu millum táverandi Hitler-týskland og táverandi Stalin-sovjet. Spurningurin um sjálvstýri til hesar fyrrverandi republikkarnar í Sovjet hevur verið nógv frammi seinasta árið og vestanveldini hava verið rættiliga varin við at taka undir við sjálv-

stýrslýsingum teirra, tí hetta kundi skiljast sum upplægging í viðurskiftini í Sovjet og eisini órógva royndirnar hjá Gorbátjov at seta á stovn demokrati í landinum. Nú er so vend komin í eftir at teir gomlu ortodoksu kommunistarnir rætt og slætt mistu alla sína ávirkan eftir misneydnaða kvettið. Nú sær Gorbátjov ongan annan møguleika enn at ganga baltisku londunum á móti og sama verður helst fyrri fleiri aðrar republikkir. Um somu tíð sum vit fegnast um hesa gongd, so kunnu vit ikki lata vera við at bera ótta fyrri einum borgarakríggi í hesum stóra landi, nú allar hesar kollveltandi broytingarnar koma so knappliga. Vit kunnu bert vóna, at Gorbátjov og Jeltsin megna at fyrbyggja einum ragnarroki í hesum stóra ríki, har kjarnorkubumbur eru spjaddar fyrri vág og vind